

Ilgaz Gümüştas

Zamansız Hamleler

Karşıyaka 2. Bahar Kafe

İzmir Karşıyaka'da, tren raylarının yanında bir kafe vardır, pek popüler olmayan. Ama satranççıların yıllardır ortak buluşma merkezidir. 2.Bahar Kafe, yüzyıllar boyunca kahvelerde ilerleyen satrançın bir üst modelidir. Kafede her masada bir satranç takımı bulunur, zaman zaman bir satranç okuludur. Gün gelir bir etüdün etrafında bütün oyuncular birleşir, gün gelir 5 dk. yıldırım turnuvası yapılır. En iyi yıldırım oyuncuları her akşam kafede hazır bulunur. Uluslararası turnuvadan çıkan oyuncular, oyunlarını 2.Bahar'da birlikte analiz eder. 2.Bahar, satranca ev sahipliği yapmasının yanı sıra, eşitlik ve özgürlükten yana bir politik duruşa da sahiptir. Satranç hayat gibiyse, 2.Bahar da hayata karışmış biçimindedir.

Analizli Maç

Satranç tarihinin en önemli anlarından biridir; Lasker-Schlechter Dünya Şampiyonası final maçının 10.ve aynı zamanda son maçı. O ana kadar 8 berabere ve 1 defa Schlechter kazanmış. Son maçı berabere bitirirse Schlechter dünya şampiyonu olacak. Oysa Schlechter beraberlik için oynamıyor, kaybediyor ve ünvan da eski dünya şampiyonu Lasker'de kalıyor.

Lasker,Emanuel - Schlechter,Carl [D94]

10.Dünya Şampiyonası Almanya (10), 08.02.1910

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Af3 Af6 4.e3 g6
Schlechter'in kendi savunması.

5.Ac3 Fg7 6.Fd3 0-0 7.Vc2 Aa6 8.a3 dxc4 9.Fxc4 b5 10.Fd3 b4 11.Aa4 bxa3
Siyahın c ve a sütunundaki ayırık piyonları hemen göze çarpıyor.

12.bxa3 12...Fb7 13.Kb1 Vc7 14.Ae5 Ah5 15.g4
Bu hamle maçın sertliđinin bir göstergesi sanki.

15...Fxe5 16.gxh5 Fg7 17.hxg6 hxg6
Ŗimdi h hattı açıldı. Her an fil fedası da gelebilir.

18.Vc4 Fc8 19.Kg1 Va5+ 20.Fd2 Vd5 21.Kc1 Fb7
Siyahın piyon yapısının kötü olması vezir deđiŖimini kendisi için iyi sonulandırmayacaktı.
Ayrıca vezirlerin oyunduğu bırakılması da bu büyük heyecana yakıŖmazdı.

22.Vc2 Vh5 23.Fxg6
Beklenen feda sonunda geldi. Durum tamamen belirsiz.

23...Vxh2 24.Kf1 fxg6 25.Vb3+ Kf7 26.Vxb7 Kaf8 27.Vb3 Ŗh8 28.f4 g5 29.Vd3 gxf4
Bedava duran at alınamıyor.

30.exf4 Vh4+ 31.Ŗe2 Vh2+ 32.Kf2 Vh5+ 33.Kf3 Ac7 34.Kxc6 Ab5 35.Kc4 Kxf4
Siyahın da bir feda.Dođru mu yoksa yanlıŖ mı çıkacak kimse bilmiyor.

36.Fxf4 Kxf4 37.Kc8+ Ff8 38.Ŗf2 Vh2+ 39.Ŗe1 Vh1+
İŖte bu hamleyle beyaz Ŗah kaçıyor ve kurtuluyor.39...Vh4 gerekliydi.

40.Kf1 Vh4+ 41.Ŗd2 Kxf1 42.Vxf1 Vxd4+ 43.Vd3 Vf2+ 44.Ŗd1 Ad6 45.Kc5 Fh6 46.Kd5
Ŗg8 47.Ac5 Vg1+ 48.Ŗc2 Vf2+ 49.Ŗb3 Fg7 50.Ae6 Vb2+ 51.Ŗa4
Ŗah sığınağına ulaŖtı.

51...Ŗf7 52.Axg7 Vxg7 53.Vb3 Ŗe8 54.Vb8+ Ŗf7 55.Vxa7 Vg4+ 56.Vd4 Vd7+ 57.Ŗb3 Vb7+
58.Ŗa2 Vc6 59.Vd3 Ŗe6 60.Kg5 Ŗd7 61.Ke5 Vg2+ 62.Ke2 Vg4 63.Kd2 Va4 64.Vf5+ Ŗc7
65.Vc2+ Vxc2+ 66.Kxc2+ Ŗb7
Son ana kadar mücadele.

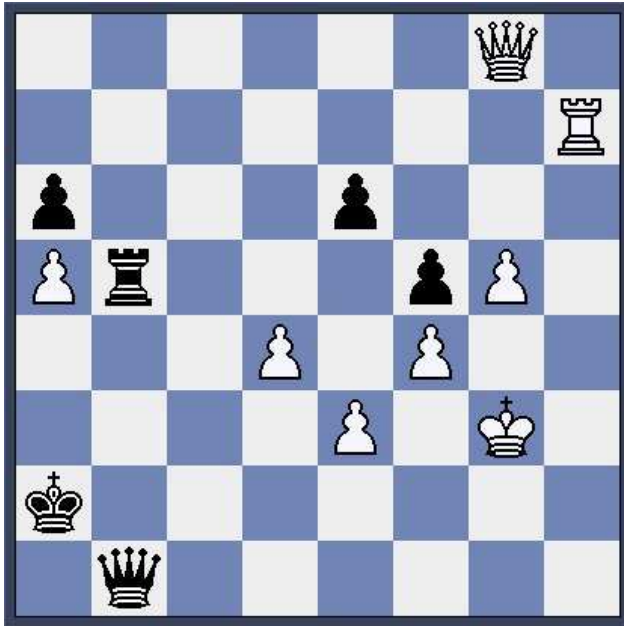
67.Ke2 Ac8 68.Ŗb3 Ŗc6 69.Kc2+ Ŗb7 70.Ŗb4 Aa7 71.Ŗc5 1–0 Satranç tarihinde büyük bir iz.
(Bu maçın ayrıntılı analizi için: Garry Kasparov, "Benim Ustalarım", ev. Ziya Ahmedol,
1. bs., İstanbul: TİBKY, 2006, s. 43.)

Siyah Oynar 4 hamlede mat yapar?
Rauch-Yerhoff 1945 Can-Şampiyonası

Cevap : 1...Fb3+ 2.Şe1 Vb1+ 3.Şe2 Vd1+ 4.Şd3 Fc2 mat.
1...Fb3+2Şe1 Vb1+ 3.Fc1 Vxc1+ 4.Şe2 Vd1 mat.

Siyah Oynar 4 hamlede mat yapar?
Hegler-Neatby 1945 Can- Şampiyonası

Cevap : 1...Vg1+ 2.Şf3 Vg4+ 3.Şf2 Kb2+ Şf1 4.Vd1 mat.
1...Vg1+ 2.Şh4 Vh2 mat.
1...Vg1+ 2.Şh3 Vg4+ 3.Şh2 Kb2+ 4.Şh1 Vg2 mat.